

Beantwoording vragen en verzoeken voortkomend uit onderzoek door rapporteurs naar de begroting 2026 van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Vragen over arbeidsproductiviteit

Vraag 1

Kunt u in vervolg in de begroting, bijvoorbeeld in de beleidsagenda, een duidelijker verband leggen tussen de SZW-pijlers van de productiviteitsagenda en de verschillende instrumenten uit de beleidsartikelen, zodat de relatie tussen doelen-instrumenten-financiële middelen duidelijker wordt? Kunt u daarbij tevens links opnemen naar de voortgangsrapportages?

Antwoord 1

Ja, in de begroting wordt verwezen naar de voortgang van de verschillende instrumenten uit de beleidsartikelen die ook in de productiviteitsagenda staan. We zullen bij de toelichting van de betreffende beleidsartikelen nadrukkelijker verwijzen naar de onderliggende voortgangsrapportages.

Vragen over zicht op uitgaven AOW

Vraag 2

Kunt u in het vervolg bij artikel 8 meer inzicht geven in alle AOW-uitgaven en ontvangsten zoals in tabel 132 wordt gedaan en hier een meerjarig beeld van geven, zodat de AOW uitgaven en het aandeel rijksbijdragen goed gevolgd kunnen worden?

Antwoord 2

Dit is nu nog niet mogelijk, maar naar aanleiding van het coalitieakkoord "Aan de slag" worden de mogelijkheden om de begrotingshorizon te verlengen op dit moment nader verkend. Hiertoe zal een voorstel worden uitgewerkt. In de bijlage sociale fondsen wordt voor het Ouderdomsfonds een overzicht gegeven van alle uitgaven en ontvangsten van het fonds. Op de SZW-begroting staan alleen de uitgaven aan de AOW. Bij artikel 8 is daarnaast een verwijzing opgenomen naar de bijlage sociale fondsen waar tabel 132 inzicht in uitgaven en ontvangsten geeft. Voor de andere uitgaven en ontvangsten van het fonds wordt in de bijlage gebruik gemaakt van de meest recente raming van het Centraal Planbureau. Voor de begroting is dat de MEV-raming. Deze raming bevat alleen cijfers over het lopende en het volgende jaar. Het overzicht zoals dat in tabel 132 staat kan dus ook alleen worden gemaakt voor deze twee jaren.

Vraag 3

Het viel de rapporteurs daarbij op dat de bedragen uit tabel 132 niet geheel overeenkomen met de bedragen uit de tabellen bij artikel 8, 11 en 12 en dat het geen meerjarig beeld geeft. Kunt u de verschillen nu en in de toekomst toelichten tussen tabel 132 en de tabellen uit artikel 8 en 12?

Antwoord 3

De verschillen tussen de bedragen in tabel 132 en de bedragen in artikel 8 en artikel 12 zijn te verklaren door het al dan niet meenemen van de verwachte indexatie (nominale ontwikkeling). In de bijlage sociale fondsen (tabel 132) worden de inkomsten en uitgaven in lopende prijzen (inclusief nominale ontwikkeling) weergegeven. Als in de begrotingsartikelen ook de nominale ontwikkeling wordt meegenomen, dan komen de bedragen overeen. In onderstaande tabellen zijn de bedragen weergegeven. Bij de uitvoeringskosten wordt in tabel 132 alleen het deel van de AOW weergegeven. In de budgettaire tabellen van artikel 11 staan de totale uitvoeringskosten van de SVB.

Tabel 132 Overzicht sociale verzekeringen 2026 (x € 1 mln.)	2025	2026
Premies	26.600,88	27.143,84
Bijdragen van het Rijk	28.857,10	32.332,50
Saldo Interest	92,00	91,90
<i>Totaal Ontvangsten</i>	<i>55.549,97</i>	<i>59.568,24</i>
Uitkeringen/ Verstrekkingsen	55.281,82	58.431,10
Sociale lasten	688,56	726,88
Uitvoeringskosten	213,60	217,59
<i>Totaal Uitgaven</i>	<i>56.183,98</i>	<i>59.375,56</i>

Begroting SZW 2026 (x € 1.000)	2025	2026
Tabel 87 premiegefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 8		
AOW	55.281.822	56.459.630
AOW nominaal	-	1.971.466
<i>Totaal</i>	<i>55.281.822</i>	<i>58.431.096</i>
Tabel 114 premiegefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 11		
Uitvoeringskosten SVB	224.857	220.632
Uitvoeringskosten SVB nominaal	-	8.568
<i>Totaal</i>	<i>224.857</i>	<i>229.200</i>
Tabel 117 budgettaire gevolgen van beleid artikel 12		
Kosten heffingskortingen AOW	3.916.800	4.128.900
Vermogenstekort Ouderdomsfonds	24.940.300	28.203.600
<i>Totaal</i>	<i>28.857.100</i>	<i>32.332.500</i>

Vragen over inzicht in beleidskeuzes

Vraag 4

Kunt u aangeven voor welke beleidsvoorstellen of beleidswijzigingen met een beslag van € 20 miljoen of meer de Kamer kaders *Beleidskeuzes uitgelegd* (CW3.1) kan verwachten en wanneer deze naar de Kamer worden gestuurd?

Antwoord 4

Het ministerie van SZW handelt conform wetsartikel 3.1 van de Comptabiliteitswet 2016. Onderstaande CW3.1-kaders zullen medio dit jaar naar de Kamer worden gestuurd. Afhankelijk van verdere ontwikkelingen kan deze lijst nog worden uitgebreid.

- Betere vroegsignalering schuldhelpverlening;
- Maatregel dienstverlening door gemeenten aan jongeren die zijn afgewezen voor de Wajong (zoals aangekondigd in de Kamerbrief over CW3.1-kaders ontwerpbegroting 2026 SZW);
- Duurzame inzetbaarheidsagenda;
- WIA-maatregel praktisch beoordelen.

Daarnaast geldt voor de wetsvoorstellen 'vereenvoudiging partnerbegrip toeslagen', 'wijziging WKB in verband met het verhogen van het afbouwpercentage voor ouders met een toetsingsinkomen vanaf € 60.000' en 'wijziging toets op re-integratie-inspanningen en WIA-voorschotregeling' dat het kader onder herkenbare koppen is opgenomen in de Memorie van Toelichting. De wetsvoorstellen zullen voor de zomer voorgelegd worden aan de Kamer.

Vragen over concrete doelen

Vraag 5

Kunt u in de volgende begroting bij de beleidsprioriteiten in de beleidsagenda meer concrete doelen opnemen, zodat duidelijk wordt wat met de uitgaven moet worden bereikt (begroting) en in het beleidsverslag concreet wordt wat er is bereikt (jaarverslag)?

Antwoord 5

We snappen de wens van de rapporteurs. We zullen in de volgende begroting en het volgende jaarverslag bezien in hoeverre het mogelijk is hier in de beleidsprioriteiten meer aandacht voor te hebben.

Periodiek inzicht in de beleidsresultaten wordt verder geboden in de onderzoeken die vanuit de Strategische Evaluatieagenda (SEA) worden gedaan. De SEA is onderdeel van de begroting en het jaarverslag.

De meer concrete beleidsdoelen staan genoemd in de beleidsartikelen van de begroting en het jaarverslag. Om binnen een jaar en tussen jaren eenduidig naar de ontwikkeling van de financiën en het beleidsdoel te kunnen kijken, proberen we deze documenten op consistente wijze in te vullen. Doelstellingen van verschillende kabinetten kunnen immers verschillen. Hier steeds anders op ingaan per kabinet maakt de vergelijking tussen jaren lastig.

Vraag 6

In reactie op de vragen van de commissie bij de begrotingsbehandeling gaf u aan dat het analysekader waar de planbureaus aan samenwerken wellicht als uitgangspunt kan dienen voor de behandeling van brede welvaart in de begrotingssystematiek op langer termijn.¹ Kunt u aangeven wanneer dat analysekader verwacht wordt en wat u tot die tijd doet met het onderwerp brede welvaart in relatie tot de begroting en jaarverslag SZW?

Antwoord 6

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP), Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en Centraal Planbureau (CPB) zetten hun samenwerking op het terrein van Brede Welvaart voort. De planbureaus willen met de gezamenlijke analyses zorgen voor een stevigere verankering van brede welvaart in de Rijksbegrotingscyclus.

Dit doen ze door de verwachte gevolgen van ontwikkelingen in de samenleving en beleid op brede welvaart in kaart te brengen en daarbij te schetsen welke keuzes daarbij horen. Aanvullend zullen de planbureaus in de komende jaren hun inzet op brede welvaart richten op de ontwikkeling van een gezamenlijk analysekader voor brede welvaart om zo de kwaliteit van toekomstige reflecties op de miljoenennota te vergroten.

Voorheen werd het onderwerp Brede Welvaart opgenomen in de begroting. Onder andere naar aanleiding van de 'Kamerbrief agenda voor toekomstbestendig begroten en verantwoorden' is rijksbreed besloten om de factsheets Brede Welvaart mee te nemen bij de jaarverantwoording en daarom op Verantwoordingsdag te publiceren. Vanaf dit jaar zal er daarom een brede welvaartsparagraaf worden opgenomen in het beleidsverslag, als onderdeel van het jaarverslag 2025.

¹ Kamerstuk II 2024/25, 36600-XV, nr. 11